

12. Сопільник Р. Л. Наукова обґрунтованість, об'єктивність, повнота експертного дослідження / Р.Л. Сопільник // *Medzinarodna vedecka konferencia «Pravna veda a prax v tretom tisícročí»* – м. Кошице, (Košice) Словачька Республіка – 27-28 лютого 2015 р.– С. 194- 196.

13. Судова незалежна експертиза України [Електронний ресурс] / Принципи судово-експертної діяльності. – 22 грудня 2014. – Режим доступу : <http://ekspertiza.com.ua/uk/tse-korisno-znati/109-printsipi-sudovo-ekspertnoji-diyalnosti> – Назва з екрану.

14. Финансовое право: Учебник. / Отв. ред. Н.И. Химичева. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Юристь, 2000. – 600 с.

15. Христинченко Н. П. Сутність та значення принципу зв'язаності публічної адміністрації правовим законом / Н.П. Христинченко // *Політико-правові реформи та становлення громадського суспільства в Україні: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Херсон, 21 вересня 2013 р.). – Херсон, 2013. – С. 110-113.

16. Юридический словарь [Електронний ресурс] / Словари и энциклопедии на Академикe – 27 березня 2015. – Режим доступу : dic.academic.ru/dic.nsf/lower/13974 – Назва з екрану.

17. Янчук О. Ю. Судова експертиза в адміністративному судочинстві / О.Ю. Янчук // *Вісник Академії адвокатури України*. – 2009. – № 2(15). – С. 145-150.

УДК 349.2

ПІДСТАВИ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ВИКОНАВЦІВ

THE GROUNDS FOR THE DISCIPLINARY RESPONSIBILITY OF GOVERNMENT EXECUTIVES

Купріянова А.О.,

*здобувач кафедри правового забезпечення
господарської діяльності факультету № 6*

Харківського національного університету внутрішніх справ

У статті, на основі аналізу норм чинного законодавства України та наукових поглядів вчених, визначено підстави дисциплінарної відповідальності державних виконавців. Обґрунтовано, що підстави дисциплінарної відповідальності державних виконавців доцільно класифікувати найбільш типовим способом, а саме шляхом поділу їх на фактичні та юридичні підстави. Як негативний момент відзначено, що при визначенні підстав дисциплінарної відповідальності законодавець не врахував особливостей службово-трудової діяльності державних виконавців.

Ключові слова: підстави, юридична підстава, фактична підстава, дисциплінарна відповідальність, державний виконавець, дисциплінарна відповідальність.

В статье, на основе анализа норм действующего законодательства Украины и научных взглядов ученых, определены основания дисциплинарной ответственности государственных исполнителей. Обосновано, что основания дисциплинарной ответственности государственных исполнителей целесообразно классифицировать наиболее типичным способом, а именно путем разделения их на фактические и юридические основания. Как отрицательный момент отмечено, что при определении оснований дисциплинарной ответственности законодатель не учел особенностей служебно-трудовой деятельности государственных исполнителей.

Ключевые слова: основания, юридическое основание, фактическое основание, дисциплинарная ответственность, государственный исполнитель, дисциплинарная ответственность.

In the article, based on the analysis of the norms of the current legislation of Ukraine and the scientific views of scientists, the grounds for disciplinary liability of state executives are determined. It is grounded that the grounds for the disciplinary responsibility of state executives should be categorized in the most typical way, namely by dividing them into actual and legal grounds. As a negative point, it was noted that during the determination of the grounds for disciplinary liability, the legislator did not take into account the peculiarities of the official-work activity of state executives.

Key words: grounds, legal basis, factual basis, disciplinary responsibility, state executor, disciplinary responsibility.

Постановка проблеми. Притягнення державних виконавців до дисциплінарної відповідальності, виходячи із змісту останнього, передбачає застосування до нього заходів негативного (примусового) характеру (дисциплінарних стягнень). Втім, слід відзначити, що Україна, відповідно до Основного Закону, є суверенною, незалежною, демократичною, соціальною та правовою державою, в якій людина її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю [1]. Із зазначеного вище цілком логічно слідує, що жодна людина не може бути притягнена до відпові-

дальності без наявності хоча б однієї із законодавчо визначених на це підстав. Під підставами дисциплінарної відповідальності державних виконавців слід розуміти закріплені на законодавчому рівні обставини (передумови), які полягають у вчиненні державним виконавцем протиправних дій (та/або бездіяльності), та котрі в наслідку призводять до виникнення правовідносин щодо притягнення особи до вказаного виду юридичної відповідальності. Крім того, наявність підстав є своєрідним поштовхом для того, щоб уповноважені особи вчинили дії відповідного характеру, наприклад: розгляду скарги на дії/без-

діяльність державного виконавця, проведення службового розслідування, тощо. А відтак їх дослідження має важливе як теоретичне, так і практичне значення.

Стан дослідження. Окремі процедурні аспекти притягнення до дисциплінарної відповідальності державних виконавців у своїх наукових працях розглядали: М.О. Кабаченко, В.Л. Костюк, В.М. Кудрявцев, Р.О. Кукурудз, О.А. Кучинська, С.С. Лукаш, К.Ю. Мельник, В.В. Мельник, Н.О. Мельничук, Р.С. Меркулов, Р.В. Миронюк, Л.В. Могілевський, О.В. Москаленко, Д.О. Назаренко, О.Д. Новак, О.М. Обушенко, С.П. Погребняк та багато інших. Однак, незважаючи на чималу кількість наукових розробок, в юридичній літературі відсутнє комплексне дослідження присвячене підставам дисциплінарної відповідальності державних виконавців.

Саме тому **метою статті** є: визначити та розглянути підстави дисциплінарної відповідальності державних виконавців.

Виклад основного матеріалу. Починаючи наукове дослідження варто відзначити, що підстави дисциплінарної відповідальності державних виконавців доцільно буде класифікувати найбільш типовим способом, а саме шляхом поділу їх на фактичні та юридичні підстави. Фактичною підставою настання дисциплінарної відповідальності є вчинення державним виконавцем дисциплінарного проступку. Хотілося підкреслити, що хоча чинним законодавством і не закріплюється поняття дисциплінарного проступку, проте його зміст традиційно розкривається як: невиконання та/або неналежне виконання службових обов'язків; недотримання етичних норм службової поведінки; порушення встановлених для посадових осіб обмежень та заборон.

Що ж стосується наукової літератури, то серед науковців також не має єдиної думки щодо змісту вказаного терміну. Так, Розкриваючи зміст дисциплінарного проступку, В.М. Манохін розглядає його у широкому і вузькому аспектах. У широкому – як порушення дисципліни, а вузький аспект поняття полягає у порушенні службових обов'язків [2, с. 159]. Надаючи характеристику дисциплінарного проступку, І.М. Пахомов зазначив, що під це поняття підпадають усі провини державних службовців, які є порушеннями їх службових обов'язків, якщо при цьому за ступенем своєї службової небезпеки вони не переслідуються в кримінальному порядку, а також не розглядаються як адміністративні проступки [3, с. 100]. Таким чином, дисциплінарний проступок може виражатися як через активні протиправні дії, так і через пасивну неправомірну поведінку державного виконавця. При цьому, норми, які визначають дисциплінарну відповідальність, повинні враховувати певні сторони управлінських відносин. Д.А. Гавриленко виділив три основні сторони: правове положення суб'єктів публічного управління; засоби забезпечення дисципліни в сфері публічного управління; процесуальні форми впливу на порушників дисципліни [4, с. 46].

Погоджуючись із В.В. Середою можна констатувати, що для дисциплінарного проступку є харак-

терними наступні ознаки: 1) протиправність дії (бездіяльності), що порушує дисципліну; 2) винність особи, яка є суб'єктом трудових відносин; 3) наявність шкідливих наслідків у широкому розумінні (соціальних, економічних тощо) для підприємства, колективу, установи, суспільства; 4) причинний зв'язок між протиправною дією (бездіяльністю) і шкідливими наслідками; 5) дисциплінарна відповідальність виражається у вигляді застосування дисциплінарних санкцій [5, с. 127].

Розкриваючи зміст фактичної підстави притягнення державних виконавців до дисциплінарної відповідальності слід відмітити, що вона передбачає наявність у вчинку службовця складу дисциплінарного проступку, тобто: об'єкта та суб'єкта, а також об'єктивної і суб'єктивної сторони проступку. Об'єктом дисциплінарного проступку державного службовця є відносини, які забезпечують нормальне функціонування державного апарату, а також відносини, що становлять зміст службової діяльності державного службовця. На думку Опеннгейма, об'єктом дисциплінарного проступку завжди є службовий обов'язок, причому його зміст з формальної точки зору однаковий для всіх державних службовців. Суть цього обов'язку полягає в достойній поведінці як при здійсненні службових повноважень, так і поза службою, у виконанні всього, що передбачає службова етика, і в утриманні від того, що з нею не сумісно [6; 7].

Щодо суб'єкта дисциплінарного проступку, то ним може бути як працівник так і службовець, які є учасниками трудових відносин з підприємством і які порушили дисципліну праці [8]. Слід відзначити, що державний виконавець, як спеціальний суб'єкт дисциплінарного проступку наділений наступними ознаками: 1) правові норми про відповідальність державних виконавців як посадових осіб за порушення по службі враховують особливості служби як виду трудової діяльності; 2) для них встановлюється підвищена відповідальність, оскільки наслідки правопорушень, пов'язаних з не виконанням службових обов'язків негативно проявляються за межами посади; 3) існують спеціальні заходи відповідальності за службові правопорушення (пониження в посаді, пониження в спеціальному званні, позбавлення рангу державного службовця); 4) притягнення державного виконавця до відповідальності за правопорушення не виключає того, що ці ж його дії можуть бути кваліфіковані і як інший вид правопорушення (наприклад, адміністративна відповідальність державних виконавців за корупційні дії може наступати після застосування заходів дисциплінарної відповідальності за це правопорушення [9, с. 18-19; 10, с. 350-351]).

Об'єктивна сторона дисциплінарного проступку складається з протиправної поведінки суб'єкта, шкідливих наслідків та причинного зв'язку між ними і поведінкою правопорушника [11]. Протиправність поведінки державного виконавця полягає в порушенні ним службово-трудова обов'язків, які закріплюються на рівні Кодексу законів про працю України, а також визначаються нормами спеціаль-

ного законодавства, яке безпосередньо регулює службово-трудова діяльність державних службовців взагалі та державних виконавців зокрема.

Суб'єктивною стороною дисциплінарного проступку, на слушну думку В.В. Жернакова, є вина, тобто психічне ставлення працівника до вчинюваної дії чи бездіяльності та її наслідків, виражене у формі умислу або необережності. Умисел означає, що працівник усвідомлював протиправний характер своєї поведінки (дії або бездіяльності), передбачав її шкідливі наслідки і бажав їх настання або свідомо припускав їх настання. Необережність означає, що працівник усвідомлював протиправність своєї поведінки (дії або бездіяльності), передбачав її шкідливі наслідки, проте легковажно розраховував на їх відвернення або не передбачав, хоча повинен був і міг їх передбачити [12].

Таким чином, узагальнюючи весь наведений вище матеріал, вважаємо, що під дисциплінарним проступком державного виконавця слід розуміти винну, протиправну поведінку, яка полягає у бездіяльності та/або у активній поведінці службовця, яка в свою чергу передбачає вчинення дій, які: по-перше, суперечать нормам чинного трудового законодавства України; та по-друге, не відповідають тим морально-етичним нормам що ставляться до даної категорії державних службовців. Ключовою вимогою, яка ставиться до дисциплінарного проступку, – це обов'язкова наявність об'єкту та суб'єкту, а також суб'єктивної та об'єктивної сторони проступку, тобто складу дисциплінарного проступку.

Переходячи то аналізу юридичних підстав дисциплінарної відповідальності державних виконавців слід відзначити, що вони представляють собою наявність правової норми, яка забороняє певні діяння особи і передбачає вид і міру покарання за порушення норми [13]. Такі підстави закріплюються нормами загального трудового законодавства, зокрема КЗпП України, а також спеціальними нормами, наприклад ЗУ «Про державну службу». Так, розглядаючи положення Кодексу законів про працю слід відзначити, що на рівні вказаного нормативно-правового акту детально не визначено, які саме дії працівника слід розцінювати як порушення трудової дисципліни. Слід відмітити статтю 142 КЗпП України, відповідно до якої трудовий розпорядок на підприємствах, в установах, організаціях визначається правилами внутрішнього трудового розпорядку, які затверджуються трудовими колективами за поданням власника або уповноваженого ним органу і виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником) на основі типових правил [14]. А відтак, виходячи із вказаного положення, можемо констатувати, що загальним трудовим законодавством передбачено, що кожне підприємство, у рамках чинного законодавства, може встановлювати власний перелік підстав притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності.

Продовжуючи аналіз юридичних підстав дисциплінарного проступку, окрему необхідно приділити увагу нормам ЗУ «Про Державну службу», де визна-

чено шляхи забезпечення службової дисципліни, обов'язки державного службовця щодо додержання службової дисципліни, обов'язки керівника державної служби щодо забезпечення службової дисципліни, підстави для притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності тощо. Так, у ст.65 вказано вище нормативно-правового акту зазначено, що «підставою для притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку, тобто протиправної винної дії або бездіяльності чи прийняття рішення, що полягає у невиконанні або не належному виконанні державним службовцем своїх посадових обов'язків та інших вимог, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, за яке до нього може бути застосоване дисциплінарне стягнення» [15]. Крім того, в зазначеній статті наводиться вичерпний перелік дисциплінарних проступків, якими є [15]:

- 1) порушення Присяги державного службовця;
- 2) порушення правил етичної поведінки державних службовців;
- 3) вияв неповаги до держави, державних символів України, Українського народу;
- 4) дії, що шкодять авторитету державної служби;
- 5) невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків, актів органів державної влади, наказів (розпоряджень) та доручень керівників, прийнятих у межах їхніх повноважень;
- 6) недотримання правил внутрішнього службового розпорядку;
- 7) перевищення службових повноважень, якщо воно не містить складу злочину або адміністративного правопорушення;
- 8) невиконання вимог щодо політичної неупередженості державного службовця;
- 9) використання повноважень в особистих (приватних) інтересах або в неправомірних особистих інтересах інших осіб;
- 10) подання під час вступу на державну службу недостовірної інформації про обставини, що перешкоджають реалізації права на державну службу, а також неподання необхідної інформації про такі обставини, що виникли під час проходження служби;
- 11) неповідомлення керівнику державної служби про виникнення відносин прямої підпорядкованості між державним службовцем та близькими особами у 15-денний строк з дня їх виникнення;
- 12) прогул державного службовця (у тому числі відсутність на службі більше трьох годин протягом робочого дня) без поважних причин;
- 13) поява державного службовця на службі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння;
- 14) прийняття державним службовцем необгрунтованого рішення, що спричинило порушення цілісності державного або комунального майна, незаконне їх використання або інше заподіяння шкоди державному чи комунальному майну, якщо такі дії не містять складу злочину або адміністративного правопорушення;

15) прийняття державним службовцем рішення, що суперечить закону або висновкам щодо застосування відповідної норми права, викладеним у постанові Верховного Суду, щодо якого судом винесено окрему ухвалу [15].

Далі, пропонуємо приділити окрему увагу деяким із окреслених вище підстав. Так, на нашу думку, порушення Присяги державного службовця є доволі абстрактною підставою для притягнення державного виконавця до дисциплінарної відповідальності. Якщо виходити з тексту «Присяги», зокрема відповідно до статті 36 ЗУ «Про державну службу», порушення присяги може полягати у: невірному служінні Українському народові; недотриманні під час своєї діяльності Конституції та інших законів України; не втіленні в життя Конституції та інших законів України; неповазі прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина, а також честі держави; невиконанні обов'язків щодо охорони прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина, а також честі держави; негідному несенні високого звання державного службовця; несумлінному виконанні своїх обов'язків. Це говорить про «загальність» цього проступку, що за своїм змістом може охоплювати всі проступки, відповідно до ч. 2 ст. 65 ЗУ «Про державну службу», а застосування «звільнення» є необхідним лише в тих випадках, коли характер вчиненого проступку та інші обставини справи свідчать про неможливість та/або недоцільність продовження перебування такої особи на посаді.

Ще один вид дисциплінарних стягнень – це вияв неповаги до держави, державних символів України, Українського народу. Такий проступок може характеризуватись через вчинки, які свідчать про зневажливе чи нечемне ставлення державного службовця до України як відповідної форми організації суспільства у цілому чи її базових характеристик (ознак, які визначають її як державу). Така неповага може виявлятися у зневажливому ставленні до державних символів України (прапору, гербу та гімну) та до Укра-

їнського народу, у вигляді зневажливого, нечемного чи образливого ставлення до історії становлення та розвитку Українського народу (як етносу), до української мови, культури, традицій, обрядів тощо, та до території нашої держави [16, с. 502].

Перевищення службових повноважень, якщо воно не містить складу злочину або адміністративного правопорушення. Для встановлення такого поняття як «перевищення...» необхідно звернутись до постанови Пленуму ВСУ «Про судову практику у справах про перевищення влади або службових повноважень» від 26.12.2003 р. № 15. У якій зазначають, що перевищенням влади або службових повноважень визнається умисне вчинення службовою особою дій, які явно виходять за межі наданих їй прав чи повноважень, якщо ними заподіяно істотну шкоду охоронюваним законом правам та інтересам окремих громадян, або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб [16, с. 515].

Якщо узагальнити всі наведені юридичні підстави, то можемо констатувати наявність доволі широкого кола видів проступків за які службовця може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності.

Висновок. Завершуючи представлене наукове дослідження можемо констатувати, що чинним законодавством України передбачено досить вичерпний перелік підстав для притягнення державних виконавців до дисциплінарної відповідальності, що беззаперечно можна оцінити з позитивного боку, адже вичерпність таких підстав є своєрідною гарантією того, що державного виконавця може бути притягнуто до відповідальності лише на законних підставах. Крім того, хотілося б звернути увагу і на негативний момент, який полягає у тому, що при визначенні підстав дисциплінарної відповідальності законодавець не врахував особливостей службово-трудової діяльності державних виконавців. А відтак, на нашу думку, перелік таких підстав потребує перегляду, а відповідно і подальших досліджень у цій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vp/conv>.
2. Манохин В.М. Органы советского государственного управления. Саратов, 1962. 138 с.
3. Пахомов І.М. Адміністративно-правові питання державної служби в СРСР. Київ: Вид-во Київ-го ун-ту. 1971. 128 с.
4. Шергина А.Н., Гавриленко Д.А., Государственная дисциплина: Сущность, функции, значение. Мн: Наука и техника, 1988. 328 с.
5. Середа В.В. Поняття, ознаки та склад дисциплінарного проступку. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2014. № 12. С. 127.
6. Ширяев В. Н. Взятничество и лиходеительство в святы с ученим о должностных преступлениях. Уголовно-юридическое исследование / В. Н. Ширяев. – Ярославль, 1916. – 273 с.
7. Новак О. Д. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності державних службовців / О. Д. Новак // Часопис Київського університету права. – 2012. – № 2. – С. 129-133
8. Кожушко С. І. Становлення, сучасний стан та перспективи розвитку законодавства про дисципліну праці в Україні : дис... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Харківський національний ун-т внутрішніх справ. – Х., 2006. – 182арк.
9. Кузьменко О., Авторгов А. Правовий статус державного виконавця у радянському праві. Право України. 2007. № 9. С. 17-20.
10. Макушев Петро Васильович. Державна виконавча служба в Україні: адміністративно-правове дослідження. дис. ... на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. Запоріжжя. 2017. 524 с.
11. Трудове право України: підручник / Ред. Н.Б. Болотіна, Г.І. Чанишева. – К. : «Знання», КОО, 2000, 2001. – 564 с.
12. Жернаков В.В. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін.; за ред. В. В. Жернакова. – Х.: Право, 2012. – 496 с.
13. Кунченко-Харченко В.І.Правознавство. Навчальний посібник – К. Кондор, 2011. – 474 с.
14. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/conv>.

15. Про державну службу Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

16. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу». Ред. кол.: К.О. Ващенко, І.Б. Коліушко, В.П. Тимошук, В.А. Дерезь (відп. ред.). Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. 796 с.

УДК 342.95

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ СУБ'ЄКТІВ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ТЕРОРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

CONCEPT AND NATURE OF SUBJECTS OF PREVENTION AND COUNTERACTION OF THIRD PARTY ACTIVITIES IN UKRAINE: ADMINISTRATIVE AND LEGAL ASPECTS

Маліков В.В.,

кандидат юридичних наук, здобувач

Харківського національного університету внутрішніх справ

В статті на підставі дослідження теоретичних здобутків надано визначення суб'єкта запобігання та протидії терористичній діяльності, та виокремлено основні ознаки. Аналіз норм чинного законодавства дозволив сформулювати систему суб'єктів запобігання та протидії терористичній діяльності: 1) загальні суб'єкти; 2) спеціально створенні суб'єкти для протидії терористичній діяльності; 3) додаткові суб'єкти, які мають повноваження щодо запобігання терористичній діяльності; 4) суб'єкти, які не мають відповідних повноважень, але в зв'язку з необхідністю залучаються до такої діяльності.

Ключові слова: боротьба з тероризмом, запобігання та протидії терористичній діяльності, суб'єкт, класифікація.

В статье на основании исследования теоретических достижений дано определение субъекта предотвращения и противодействия террористической деятельности, и выделены основные признаки. Анализ норм действующего законодательства позволил сформулировать систему субъектов предупреждения и противодействия террористической деятельности: 1) общие субъекты; 2) специально созданные субъекты для противодействия террористической деятельности; 3) дополнительные субъекты, имеющие полномочия по предотвращению террористической деятельности; 4) субъекты, которые не имеют соответствующих полномочий, но в связи с необходимостью привлекаются к такой деятельности.

Ключевые слова: борьба с терроризмом, предотвращение и противодействие террористической деятельности, субъект, классификация.

In the article, on the basis of the study of theoretical achievements, the definition of the subject of prevention and counteraction to terrorist activity was given, and the main features were singled out. Analysis of the norms of the current legislation allowed formulating the system of subjects of prevention and counteraction to terrorist activity: 1) general subjects; 2) specially created entities for counteracting terrorist activity; 3) additional entities that have the authority to prevent terrorist activity; 4) entities that do not have the appropriate authority, but are required to be involved in such activities.

Key words: fight against terrorism, prevention and counteraction to terrorist activity, subject, classification.

Постановка проблеми. Проблема миру і безпеки на сьогодні стоїть перед мировою спільнотою як ніколи. Загроза тероризму вийшла із площини, поодиноких випадків і стала одним із «дієвих інструментів» в негативному значенні досягнення злочинних, економічних, а іноді і політичних цілей. Як наголошував ще у 2004 році М.В. Семікін, що злочини, пов'язані із терористичною діяльністю набули надзвичайного поширення у світі, характеризуються високим рівнем суспільної небезпеки, типовістю об'єктивно-суб'єктивних ознак. І хоча в Україні «терористичного буму» поки немає, але існує реальна загроза тероризму, оскільки є чинники для виникнення терористичних проявів, які обумовлені економічними та соціальними негараздами у суспільстві. Як наголошував дослідник, геополітичний стан України також сприяє тому, що члени

іноземних та міжнародних терористичних організацій намагаються використовувати її територію для забезпечення власної діяльності [1, с. 4-5]. Прошло майже 14 років, а ситуація не змінилась на краще, а навпаки, подалі загострюється і Українська держава відчуває на собі негативні наслідки від такої діяльності. Тому питання визначення кола суб'єктів, які повинні формувати та реалізовувати державну політику щодо запобігання та протидії терористичній діяльності на сьогодні виходить на перший план, оскільки від діяльності останніх залежить безпека кожного громадянина і держави в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Варто звернути увагу, що дослідження проблематики боротьби з тероризмом є предметом наукових досліджень таких вчених, як О.М. Бандурка, С.А. Буткевич, А.І. Берлач, О.І. Безпалова, І.Ю. Гармашов,